

SINTEF Fiskeri og havbruk AS

Postadresse: 7465 Trondheim
Besøksadresse:
SINTEF Sealab
Brattørkaia 17B

Telefon: 4000 5350
Telefaks: 932 70 701

E-post: fish@sintef.no
Internet: www.sintef.no

Foretaksregisteret: NO 980 478 270 MVA

MØTEREFERAT

SAK, FORMAL

eFarled

Møter i Ålesund 8. -9. oktober 2007

TILSTEDE

FRAVÆRENDE

ORIENTERING

DELTAKERE – NAVN, FIRMA

Se deltagerlister nedenfor

ARKIVKODE	GRADERING
-----------	-----------

ELEKTRONISK ARKIVKODE Document2	INNKALT AV Knut Torsethaugen	REFERERT AV Knut Torsethaugen
------------------------------------	---------------------------------	----------------------------------

PROSJEKTNR. 840180	DATO 2007-10-11	STED Ålesund	MØTEDATO, TIDSRUM 8. - 9. oktober 2007
-----------------------	--------------------	-----------------	---

Dette notatet refererer fra prosjektmøtet 8. oktober hos Kystverket og brukermøtet 9. oktober på Høgskolen.

1 Prosjektmøtet 8. oktober 2007, Kystverket, Nørve

1.1 Deltagerliste:

Birgitte Furevik, met.no
Kjell Røang, Christian Michelsen Research
Svein Ording, Semekor
Tony Haugen, Kongsberg Seatex
Arild Riis og Morten Zachrisen, Kongsberg Maritime
Tormod Faaberg, Kongsberg Norcontrol IT
Bjørn Åge Hjøllo, Jeppesen Norway
Norvald Nesse, Kystverket Midt-norge
Ingrid Ellingsen og Knut Torsethaugen SINTEF Fiskeri og havbruk
I tillegg deltok:
Norvald Kjerstad, Høgskulen i Ålesund

1.2 Dagsorden 11:00 – 16:30

- kl. 11:00 – 12:00 Omvisning og informasjon om Kystverkets kommunikasjonssystem på fartøy.
1. Velkommen og godkjenning av dagsorden
 2. Oversikt over økonomisk og faglig status for 2. tertial
 3. Glimt fra aktiviteten i hver arbeidspakke og planer for resten av 2007
 4. Plan for 2008, demonstrator
 5. Brukermøtet 9. oktober 2007
 6. Informasjon

- i. Maritim innovasjon 2007
 - ii. HITS
 - iii. Nye prosjektinitiativ
7. Eventuelt

1.3 Referat

Omvisningen på Kystverkets båt Hekkingen og demonstrasjon av kommunikasjonssystem.

Sak 1. Dagsorden ble godkjent

Sak 2. Oversikt over økonomisk og faglig status for 2. tertial

Prosjektleder presenterte økonomisk status og status for leveranser.

Økonomisk status viser at Arbeidspakke 1 har brukt opp timene og en ber om at videre arbeid belastes andre arbeidspakker. Spesielt for arbeidspakke 6 står det mange timer igjen, men aktiviteten vil bli trappet opp utover høsten. Det er viktig at alle følger med å varsler dersom det blir timer til overs i år som andre kan benytte.

Leveranselista var ikke helt oppdatert og det var litt uklart hva som lå i en leveranse. Det virker som at leveransene er under kontroll. Prosjektleder lager en ny og sender ut.

Sak 3. Glimt fra aktiviteten i hver arbeidspakke og planer for resten av 2007

AP 1: Oversikten over og rapportering av brukerkrav skal oppdateres etter brukermøtet den 9. oktober.

AP 2: Den utgitte 1. versjon av rapporten fra den AP vil bli oppdatert i løpet av 2007

AP 3: Det er avholdt 2 arbeidsmøter for å diskutere bl.a. utforming av brukergrensesnitt. Det blir et viktig spørsmål å avgjøre hvilke brukere en skal levere til. Hva med tilbud til mindre brukere? Det blir også svært viktig å få opplæring på nye systemer inn i undervisningen. Presentasjon av ny informasjon må tilpasses brukerens behov og kompetanse.

AP 4: Gallileo er forsinket, så det blir neppe mulig å demonstrere alle funksjoner i løpet av prosjektperioden. Det blir viktig å presentere integritetsdata i kartet.

WP 5: C-MAPs ruteplanlegger er nå tilgjengelig i brosystemet.

WP 6: Radarbilder kan formidles via WMS med oppdatering hvert 10 s. Radarbilde skal derfor kunne kombineres med andre WMS kartlag

Sak 4. Plan for 2008. Demonstrator

Det finns flere måter en vil benytte for å demonstrere resultater for brukere. En ønsker å få til en demonstrasjon ombord på en hurtigrute og nå flest mulig av de brukere vi tidligere har vært i kontakt med. Kongsberg Maritime har utstyr på 3 av fartøyene: Kong Harald, Nordly og Polarlys. Kongsberg Seatex har utstyr på Nordlys. Kongsberg Maritime undersøker hvilke fartøy som passer best. Det ble i utgangspunktet foreslått å benytte Nordlys med avgang fra Bergen tirsdag 16. september 2008. Det ble ansett som et minimum å seile strekningen Bergen Trondheim, med ulighet for møte på land i Bergen, Ålesund og Trondheim. Det er ønskelig å få til en tur også i Nord-Norge, dette skal en se nærmere på.

En vil videre se på muligheten til å benytte simulatoren i Ålesund til demonstrasjon. Dette vil en ha bedre forutsetning for å ta stilling til etter at en har hatt omvisning på simulatoren.

I tillegg må det lages en god presentasjon av prosjektresultater som kan benyttes ved konferanser, brukermøter og på hjemmesiden.

Sak 5. Brukermøte 9. oktober

Det var klart at vi fikk med deltagere fra fiskarlaget og offshore i Fosnavåg, samt BioMar.

Dagsorden må justeres etter brukerinteresse og engasjement. En vil også orientere og diskutere saker som primært har interesse for HITS prosjektet. (Se Sak 6)

Sak 6. Informasjon

i) Seminaret "Maritim innovasjon 2007" arrangeres på Det Norske Veritas 28. - 29. november 2007. Seminaret støttes av MAROFF og skal presentere resultater fra 13 MAROFF-prosjekt. Mer informasjon finnes på seminarets hjemmeside: <http://www.fargisinfo.com/maritim-innovasjon>
Alle oppfordres til å gjøre dette kjent i sine nettverk.

ii) HITS . Havbruk og intelligente transportsystemer.

Dette er et MAROFF prosjekt som eies av Kogsberg Seatex som er startet i høst. Det vil kunne dra nytte av mye av det som er gjort i arbeidspakke 1 i eFareld. Mer informasjon finnes på prosjektets hjemmeside: <http://www.fargisinfo.com/hits>

iii) Nye prosjektinitiativ

Det foregår mye innen kommunikasjon generelt og spesielt på maritim side. Prosjektet MarCom er akkurat startet. Det skal hovedsakelig se på bredbånd til sjøs. Videre jobbes det med et stort prosjektforslag (StorIKT til VERDIKT-programmet i Forskningsrådet) som også har som hovedområde maritim kommunikasjon langs kysten og nordområdene.

Sak 7. Eventuelt

Kongsberg Maritime oppfordrer alle til å sende faktura på belastningen til og med 2. tertial snarest.

2 Brukermøtet 9. oktober på Høgskolen i Ålesund

2.1 Deltagere, brukere

Rings Cross AS: Odd Arve Jensen (skipper)

Herøyhav: Espen Ervik (skipper)

Fiskebåtredernes forbund Paul Gustav Remøy, starten på møtet

Olympic Shipping, Fosnavåg: Arnfinn Remøy (skipper)

BioMar, Myre: Leif Robin Markussen (logistikkleder)

Høgskulen i Ålesund: Norvald Kjerstad

Kystdirektoratet: Lidvard Måseide

Prosjektdeltagere: Samme som dagen før

2.2 Dagsorden

Tid: 09:00 – 14:45

1. Velkommen og presentasjon
2. Presentasjon av prosjektet eFarled og andre aktiviteter
3. Noen resultater fra prosjektet
4. Eventuelle forberedte innlegg fra brukere
5. Omvisning og lunsj
6. Diskusjon og innhenting av brukerkrav og synspunkter
7. Oppsummering, videre kontakt

Uttalelser fra brukere er samlet i prosjektets database og vil bli behandlet og rapportert etter hvert.. En foreløpig liste finnes vedlagt.

Etter en generell presentasjon av deltagere og prosjektet eFarled ble det en diskusjon i tilknytning til de enkelte tema som ble presentert fra prosjektdeltagerne. Før lunsj fikk vi en presentasjon av Høgskolen og en omvisning på simulatoren ved Norvald Kjerstad.

Følgende tema ble presentert og diskutert.

- Generell presentasjon med bruk av WMS, CMR
- Ruteplanlegging, C-MAP
- Transport og havbruk, prosjektet HITS, SINTEF
- Posisjonsbetømmelse og integritet, Kongsberg Seatex
- Modellering av strøm, SINTEF
- Modellering av bølger, met.no
- Bruk av AIS og dynamisk posisjonering, Kongsberg Seatex
- Nye funksjoner på brosystemer, Kongsberg Maritime
- Nye funksjoner på VTS, Kongsberg Norcontroll

Andre tema som ble diskutert var

- Forholdet mellom tradisjonelt sjømannskap og moderne hjelpemiddel og hvilke utfordringer dette stiller til opplæring og trening. (Høgskolen)
- Hvordan kan en benytte dynamisk ruteplanlegging ved planlegging av transport (logistikk) (BioMar)

2.3 Brukeruttalelser

Elektroniske systemer som ruteplanlegger kan bli en sovepute.
Automatisk foreslåtte ruter må verifiseres av brukeren
Bruken av elektroniske hjelpemiddel må inn i opplæringen.

Et ruteforslag skal ikke kunne legges inn i ECDIS uten at alle deler er sjekket og verifisert av brukeren.
Nå rekrutteres spillgenerasjonen, så en må sørge for systemene legges opp slik at modellene ikke tar makte far brukeren

Opplæringa må ta utgangspunkt i fordelene med nye systemer og la det bli en naturlig del av opplæring i godt sjømannskap

Skipper kan legge inn sin egen rute å få den sjekket av systemet.

Ruter er dynamiske og kan ikke ukritisk gjenbrukes

Det blir lett for mye informasjon på en skjerm

Noen anlegg (oppdrett og annet) er så sterkt opplyst at det tar bort nattsyn.

Brukeren må ha varsel dersom informasjon f.eks. værvarsel som benyttes ikke er oppdatert.

Rutiner og kunnskap som sikrer forsvarlig overgang til manuell navigasjon ved systemfeil må innøves
Rederiene er ansvarlig for gode rutiner og etterutdanning

Integritetsinformasjon på posisjonsdata er viktig ved DP operasjoner i mindre grad ved generell navigasjon

Det mangler system som hindrer kaos ved store feil på GPS

For stor forsinkelse i oppdatering av sjøkart fra Sjøkartverket.

En trenger å forbedre presentasjon av nøyaktighet på posisjon

Strømdata for fiskeområdene er interessant

Trenger strøm ved DP operasjoner

Strøm ved innseiling til områder som f.eks. Aukra er av stor interesse

Sjøkartverket gir ut kart over tidevannsgenerert strøm i Den Norske Los

Spesialvarsel for bølger benyttes på nettet

Brukere trenger informasjon om hva slags informasjon som finns, spesielt hva som anbefales av alt som finnes på nettet

Det går med mye tid til å lete i informasjonsjubgelen på nettet og det er ikke lett å avgjøre hva som er brukbart
Værdata brukes i liten grad til å planlegge logistikk

Vinddata fra vegbruer skal gjøres tilgjengelig for sjøfarende

Trenger en kvalitetskontrollert plass å gå for å få informasjon en kan stole på

En trenger større båndbredde